

De krant speelt een grotere rol in Haren dan Facebook

'Haren' legt een pijnlijk onbegrip bloot over de rol van sociale media. In de berichtgeving rond de Arabische Lente van vorig jaar werden sociale media de hemel in geprezen en werd gesuggereerd dat de democratische revolutie – of wat daar uiteindelijk van is terechtgekomen – zonder Facebook en Twitter nooit zou hebben plaatsgevonden.

Nu slaat de toon om naar het andere uiterste: na de 'Facebookmoord' is er nu het 'Facebookfeest' dat leidde tot vernieling, plundering en menselijk leed. Niet genoemd in de radio-, televisie- of krantenberichten, noch in de vier pagina's die Teletekst zaterdag wijdde aan de voorvallen in Haren, is het Facebookinitiatief om Haren weer op te knappen. Aan dit initiatief gaven, bij mijn laatste telling, dertigduizend mensen steun.

'Haren' toont hoezeer we de geconstrueerde aard van de werkelijkheid miskennen. Enerzijds overschat een burgemeester zich schromelijk als hij denkt eventjes zijn gezag in de strijd te kunnen gooien om de massa een andere richting op te sturen – naar huis. Anderzijds onderschatten nieuwsmedia hun rol in deze sociale constructie als zij zich opstellen als neutrale toeschouwers en verslaggevers. Laten we wel wenen: als het NOS *Journal* op donderdag bericht dat er duizenden jongeren onderweg zijn naar Haren, dan gebeurt dat ook.

Al het gepraat over de rol van sociale media ten spijt, de traditionele media – krant, radio en televisie – hebben nog altijd een groter bereik dan sociale media en, belangrijker, dragen een grote autoriteit: als zij berichten dat de orde in Haren zoek is, is de orde zoek in Haren.

JONATHAN MIJS
Promovendus in de sociologie aan Harvard University

Facebook maakt drama's als in Haren mogelijk

Een druk op een knop en er komen duizenden mensen naar je verjaardag. Ik vind dat in de commentaren onderbelicht is dat Facebook dit soort vergissingen te gemakkelijk mogelijk maakt. Natuurlijk zijn de relschoppers in Haren aansprakelijk te stellen, maar een medium dat het hun zo makkelijk maakt, gaat evenmin vrijuit. Daarom lijkt het me wijs als de overheid – in haar rol als bewaker van de openbare orde – met Facebook in gesprek gaat, om zinloze op-

roepen die tot problemen leiden te helpen voorkomen. Facebook moet het voor zijn 'verdienmodel' hebben van een goede naam en niet van kopte ruiten en menselijk leed.

J. VAN ROSMALEN
Capelle aan den IJssel

Gebruik die sociale media ook voor de opsporing

De politie kan dat 'tuig' van Haren opsporen door juist sociale media te gebruiken. Hun mobiele telefoons staan altijd aan. Je kunt dus via providers achterhalen welke raddraaiers in Haren waren. Ook kan via het in- en uitchecken met de ov-kaart aanvullend bewijs worden verkregen.

Fight fire with fire.

NIELS FALCH
Lelystad

Ik was Trijntje tijdens ons huwelijksleven trouw

In NRC Handelsblad van 20 september is een stuk opgenomen van journalist Hester Carvalho naar aanleiding van de theatertour van Trijntje Oosterhuis. Carvalho schrijft: „Nadat de opnamen waren voltooid [van haar nieuwe cd – SvdE], ontdekte Oosterhuis, die getrouwd is en twee kinderen heeft, dat haar man haar ontrouw was geweest. Haar relatie liep stuk, en hij verhuisde uit hun gezamenlijke huis.”

Voor wie het wil weten: ik ben in december 2011 uit huis gegaan, terwijl de opnames van Trijntjes nieuwe cd in januari 2012 zijn voltooid. Niet alleen is de chronologie van de gebeurtenissen onjuist, Carvalho wekt bovendien de suggestie dat ons huwelijk is gestrand doordat ik ontrouw zou zijn geweest. Dat is niet juist. Ik ben Trijntje tijdens mijn huwelijksleven altijd trouw geweest.

Op 23 september heb ik telefonisch contact gehad met Carvalho en haar hiervan op de hoogte gesteld. Carvalho, een gerespecteerd popjournalist, gaf aan dat zij haar bewering baseerde op het algemene beeld dat in de media over mij is ontstaan.

De volgende ochtend, 24 september, is het stuk opnieuw gepubliceerd, ditmaal in *nrc.next*, met een saillante toevoeging. Aan de beschuldiging van ontrouw zijn nu de woorden „al jaren” toegevoegd.

Waarom ons huwelijk na tien jaar is stukgelopen, heeft tal van redenen die persoonlijk van aard zijn die wij niet willen delen met de media. Het is al verdrietig genoeg, ook voor onze kinderen en anderen die hier ongewild bij betrokken worden. De afgelopen maanden hebben bepaalde

sensatiebeluste media zich vrij gevoeld tal van onjuistheden te publiceren en ons voortdurend te belagen. Omdat het ons privéleven betreft, hebben wij er steeds voor gekozen niet te reageren op de berichtgeving.

Kennelijk gaat men er ook bij de serieuze media van uit dat verdachtmakingen in de roddelpers juist zijn, zodra die lang aanhouden en zolang deze niet worden betwist. Dat ongefundeerde beweringen nu overwaaien naar de gerespecteerde media als NRC Handelsblad en *nrc.next* is voor mij het moment een grens te trekken. Ik verzoek zowel NRC Handelsblad als *nrc.next* de beschuldiging in het stuk van Carvalho te rectificeren door publicatie van deze brief. Ook verzoek ik NRC Handelsblad en *nrc.next* geen onjuistheden meer over mij of andere betrokkenen te publiceren.

SANDER VAN DEN EEDEN

Wind levert echt veel meer energie dan suikerbieten

Johan Raap verwijt Ron Wit (Brieven, 19 september) dat hij zijn claim niet onderbouwt dat windenergie vier tot acht keer meer elektriciteit oplevert dan biomassa.

Wind op land levert ca. 2,2 Watt/m² (withouthotair.com). De jaarlijkse elektriciteitsproductie is dan 2,2 x 8760 uur = 19,2 kWh/m². Per hectare dus 192.000 kWh. De opbrengst van suikerbietenteelt is ca. 14.000 kg suiker per ha (bietenstatistiek.nl). Bij een calorische waarde van suiker van 17 MJ/kg = (4,7 kWh/kg) levert dat, bij een omzettingrendement van circa 50 procent, 14.000 x 4,7 x 0,5 = 32.900 kWh aan elektriciteit op. De windturbine levert dus bijna zes keer zo veel elektriciteit als de suikerbietenteelt. Wit heeft dus gelijk – en dan is het energieverbruik voor de productie van kunstmest en de bewerking tot suiker nog niet eens meegerekend.

Raap bepleit impliciet het gebruik van landbouwgrond voor de productie van zogenoemde eerstegeneratie-energiegewassen. Internationaal is er al lang consensus over dat dit niet de juiste manier is. Hiermee concurreert de energie-industrie met voedselproductie, met als gevolg voedsel-schaarste en hogere voedselprijzen.

Raap is niet alleen lector *biobased energy* aan de Avans Hogeschool in Breda, maar ook in dienst van Royal Cosun (Suikerunie en Aviko). Het is dubieus dat de agro-industrie nog steeds de productie van eerstegeneratiebiobrandstoffen bepleit.

HARRY VERNOOY
Energieconsulent, Amsterdam